«Μετά το έργο»

Ρυθμός και ρομαντισμός

Κυρίως το «Απλό Θέατρο» του Αντώνη Αντύπα μάς εξοικείωσε με τον Ιρλανδό σημαντικότατο θεατρικό συγγραφέα Μπράιαν Φρίελ. Πρώτα με την Μόλλυ Σουήνυ», μετά με τον «Θαυματοποιό» και προσφάτως με τον «Ξεριζωμό». Μαθήτρια ακόμη το 1978 είχα την τύχη να δώ ένα ακόμη δυνατό έργο του Φρίελ που αποτυπώθηκε στη μνήμη μου. «Πολίτες Β' Κατηγορίας» στο θέατρο «Αθήναιον Καρέζη – Καζάκος».

Είναι γεγονός ότι στα έργα του Μπράιαν Φρίελ ο θεατής πρέπει να παρακολουθεί με προσοχή και αφοσίωση τα όσα γίνονται επί σκηνής, να μπορεί ν' ακούει και να παρακολουθεί τη ροή του λόγου. Σ' ένα λογοκρατούμενο θέατρο όπως αυτό του Φρίελ, όπου η δράση σαφώς υποσκελίζεται από τη βαρύτητα του λόγου, το κοινό πρέπει να είναι έτοιμο νά λαμβάνει τις έννοιες, τις ιδέες, τα νοήματα ατόφια μεσ' από το «πυκνόρευστο» σχήμα των λέξεων.

Στο θέατρο «Θησείο» και από την εταιρεία θεάτρου «Πελίκτες» είδα δύο μονόπρακτα του Φρίελ. «Το Παιχνίδι της Γιάλτας» που γράφτηκε το 2001 και αποτελεί διασκευή του τσεχωφικού διηγήματος «Η Κυρία με το σκυλάκι». Δεύτερον το «Μετά το Έργο», που γράφτηκε το 2002 και ασχολείται με δύο τσεχωφικούς ήρωες: Τον Αντρέι Πραζόρωφ από τις «Τρεις Αδελφές» και τη Σόνια από τον «Θείο Βάνια».

Χωρίς να αποχρωματίσει τους ήρωες από το τσεχωφικό παρελθόν τους, ο Φρίελ αρθρώνει το δικό του ξεχωριστό λόγο και σκιαγραφεί τις φιγούρες τους εκ νέου σε πιο πρόσφατο χρόνο, χωρίς να τους αποκόψει εντελώς από τις συνισταμένες της καταγωγής τους

Η πολύ καλή μετάφραση των Μ. Σάββα – Ε. Καλαντζοπούλου επέτρεψε στο λόγο του συγγραφέα να μεταδοθεί χωρίς απώλειες στην ελληνική γλώσσα. Η σκηνοθεσία της Μ. Σάββα στο πρώτο μονόπρακτο έδωσε θεατρικότητα αλλά και έντονη τσεχωφική ατμόσφαιρα σε αποχρώσεις αναπόλησης, χωρίς να υποσκελίζεται ο λόγος του Φρίελ. Υπέροχη η μουσική του Νίκου Κυπουργού. Στη δημιουργία της ατμόσφαιρας στο συγκεκριμένο έργο έδρασαν θετικά και οι φωτισμοί του Αντ. Παναγιωτόπουλου καθώς και τα σκηνικά του Κ. Δάβαρη.

Πιο λιτή η σκηνοθετική γραμμή της Μ Σάββα στο «Μετά το Έργο» έδωσε σαφή προτεραιότητα στη λεκτική δύναμη του Φρίελ. Η ίδια η σκηνοθέτις υποδύθηκε τους ρόλους της Αννας και της Σόνιας αντίστοιχα με ρυθμό και άνεση. Ο Μ. Δραγάτσης έδωσε τη διττή φυσιογνωμία του Γκούρωφ με στοιχεία ρομαντισμού αλλά και άμεμπτου ορθολογισμού. Ο Γ. Γκάτζιος σκιαγράφησε τον Αντρέι με συγκρατημένη ευγένεια, αμεσότητα, φυσικότητα Δυο καλοστημένες παραστάσεις. Μια θεατρική όαση από ένα σχήμα θεατρικό πολλά υποσχόμενο